

एव्हियन इन्फ्ल्युएन्झा या विषाणूचा कुक्कुट पक्षांना प्रादुर्भाव झाल्यानंतर या रोगाच्या नियंत्रणाबाबत उपाययोजना.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: डिआयएस-२०२१/प्र.क्र.१६८/पदुम-४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : १७ ऑगस्ट, २०२२

**वाचा :-** केंद्र शासनाच्या पशुसंवर्धन विभागाचा सन २०२१ मधील एव्हियन इन्फ्ल्युएन्झा रोग प्रादुर्भाव रोखणे, नियंत्रण व प्रतिबंध या संदर्भात निर्गमित केलेला सुधारीत कृती आराखडा.

**शासन परिपत्रक :-**

राज्यामध्ये सन २००५-०६ मध्ये कुक्कुट पक्षी, सन २०२०-२१ आणि सन २०२१-२२ मध्ये कुक्कुट व इतर पक्षांना एव्हियन इन्फ्ल्युएन्झा या विषाणूजन्य रोगाचा प्रादुर्भाव झालेला होता. सदर रोग प्रादुर्भाव रोखणे, नियंत्रण व प्रतिबंध (Prevention, Control and Containment) या संदर्भात केंद्र शासनाच्या पशुसंवर्धन विभागाकडून सन २००५, सन २००६, सन २०१२, सन २०१५ आणि सन २०२१ मध्ये सुधारीत कृती आराखडा निर्गमित करण्यात आलेला असून त्यामधील सर्व तरतुदी देश पातळीवर लागू करण्यात आलेल्या आहेत.

सदर सुधारित कृती आराखड्यानुसार ज्या प्रक्षेत्रावरील रोग नमुने एव्हियन इन्फ्ल्युएन्झासाठी होकारार्थी आलेले आहेत त्या क्षेत्रापासून ०१ कि.मी. परिघातील सर्व गावे तसेच १ ते १० कि.मी. परिघातील सर्व गावे अधिसूचीत करावयाची असून ० ते १ कि.मी. परिघातील क्षेत्र हे बाधीत क्षेत्र (Infected zone) म्हणून तर उर्वरित १० कि.मी. परिघातील क्षेत्र हे संनियंत्रण क्षेत्र (Surveillance zone) म्हणून घोषित करावयाची कार्यवाही जिल्हा प्रशासनाकडून करावयाची आहे.

वाचा येथील सुधारित कृती आराखड्यामधील परिशिष्ट-५ येथे एव्हियन इन्फ्ल्युएन्झा हा रोग प्रादुर्भाव रोखणे, नियंत्रण व प्रतिबंध या अनुषंगाने विविध विभागांकडून करावयाच्या कार्यवाही बाबत नमूद करण्यात आलेले असून त्या अंतर्गत परिशिष्ट-५ E - Land and Land Reforms Department:- Drawing of scale map for culling and surveillance zone and Identification of khas and other lands in the culling zone for burial of culled birds and other related disposal materials अशी तरतूद असल्यामुळे एखाद्या प्रक्षेत्रावर कुक्कुट पक्षांना एव्हियन इन्फ्ल्युएन्झा हा रोग प्रादुर्भाव झाल्याचा होकारार्थी अहवाल पशुसंवर्धन विभागाकडून प्राप्त झाल्यानंतर शास्त्रोक्त पद्धतीने प्रत्यक्ष कुक्कुट पक्षी नष्ट (Culling of Poultry Birds) करण्यापूर्वी उपरोक्त परिशिष्ट-५ E प्रमाणे कार्यवाही केली जाईल याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

या अनुषंगाने आवश्यक त्या सविस्तर मार्गदर्शक सूचना आयुक्त पशुसंवर्धन, पुणे यांनी सर्व संबंधित क्षेत्रीय अधिकारी यांना तात्काळ निर्गमित कराव्यात

सदरचे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२२०८१७१६०५१२३००१ असा आहे. सदर शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( डॉ. संजय वि. डोईजोडे )  
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२. सर्व जिल्हाधिकारी
३. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
४. सर्व प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन
५. पशुसंवर्धन सहआयुक्त, रोग अन्वेषण विभाग, पुणे.
६. मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.मंत्री (पशुसंवर्धन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा.राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त.
१०. सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद.
११. सर्व सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, विभागीय रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा.
१२. सर्व सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये.
१३. सर्व सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालये.
१४. सर्व नगर भूमापन कार्यालये.
१५. सर्व जिल्हा अधिक्षक भूमि अभिलेख कार्यालये.
१६. सर्व तालुका भूमि अभिलेख कार्यालये.
१७. अवर सचिव (पदुम -३), कक्ष अधिकारी (पदुम १, २ व १६) कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. निवडनस्ती पदुम-४.